

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/225/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512211529
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7512211529.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcov 1. I. N., J.. XX.X.XXXX, 2. S. N.Á., J.. XX.X.XXXX, Q. G. S. Č.. XXX, zastúpených Ladislavom Suchým, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach, Letná č. 47, proti žalovanému F.. S. Ž., J.. X.X.XXXX, G. S. Č.. XXX, o uloženie povinnosti zdržať sa zásahu do vlastníckeho práva a o odstránenie existujúceho stavu, o návrhu žalobcov na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 8.8.2012 č.k. 8C 123/2012-63 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh žalobcov na nariadenie predbežného opatrenia. Uznesenie odôvodnil tým, že žalobou vo veci samej sa žalobcovia domáhajú uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa akejkolvek stavebnej montážnej činnosti na svojom rodinnom dome súp. č. XXX, N. J. K. Č.. XXX/X H.. Ú. S. a to v rozsahu v ktorom presahuje strešná konštrukcia hranice susediaceho pozemku.

V rámci konania vo veci samej žalobcovia podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhali uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa stavebnej činnosti na jeho rodinnom dome a to v celom rozsahu stavby a stavebno-montážne práce zastaviť až do doby právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Súd prvého stupňa s poukazom na ust. § 75 ods. 1-9 O.s.p., § 102 ods. 1 O.s.p. a § 76 ods. 1 písm. a/ a f/ a ods. 2 O.s.p. konštatoval, že v danom prípade nebola preukázaná dôvodnosť nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy žalobcom, ktorej má súd poskytnúť ochranu a zároveň predbežné opatrenie nie je možné vydať tam, kde by išlo o úpravu faktických (nie právnych vzťahov medzi účastníkmi) a kde by nešlo o úpravu predbežnú, alebo v svojich dôsledkoch konečnú, resp. by sa predbežným opatrením vytvoril nenávratný stav v právnych vzťahoch medzi účastníkmi konania. Poukázal na to, že podľa návrhu sa žalobcovia domáhali uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa stavebnej činnosti na rodinnom dome v celom rozsahu stavby a stavebno-montážne práce zastaviť. Mal za to, že z takto formulovaného návrhu vyplýva riziko, že by súd neprimerane zasiahol do práv účastníkov konania, čo by však už nešlo o úpravu predbežnú, ale v danom prípade by v časti rozhodol aj o návrhu vo veci samej a to aj v rámci právomoci konania príslušných inštitúcií v zmysle stavebného zákona. S poukazom na to uzavrel, že neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia a preto návrh zamietol.

Proti uzneseniu podali včas odvolanie žalobcovia. Títo žiadali napadnuté uznesenie zmeniť a ich návrhu na vydanie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovieť. V odvolaní uviedli, že sa nestotožňujú so závermi súdu prvého stupňa. Pokiaľ sa týka nepreukázania nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy uviedli, že zrealizovaním stavby, ktorá je vykonávaná žalovaným v rozpore so stavebným

povolením, (čo bolo zistené Slovenskou stavebnou inšpekciou) najmä pokiaľ sa týka odstupových vzdialeností presahu strechy nad ich pozemok a fakticky realizovanie inej stavby, než bola povolená stavebným povolením dochádza k bezprostrednému ohrozovaniu vlastníckeho práva žalobcov k ich nehnuteľnostiam. Poukázali na to, že pri nárazoch dažďa je pozemok žalobcov zamáčaný dažďovou vodou stekajúcou zo strechy žalovaného, pričom tento aspekt sa objavil až po zrealizovaní strešnej krytiny domu a možno predpokladať, že v budúcnosti sa pri opakovaných dažďoch táto situácia bude opakovať. Majú teda za to, že ďalšou realizáciou stavby rodinného domu je ohrozený výkon ich vlastníckeho práva, keďže po úplnom dokončení rodinného domu dôjde k ujme na majetku žalobcov s nenávratnými dôsledkami. Tento postup žalovaného spojený s návrhom na kolaudáciu možno bezprostredne očakávať takmer každý deň. Majú za to, že práve inštitút predbežného opatrenia v rámci jeho výnimočnosti a dočasného charakteru by mal zabrániť nezvratnej ujme na právach žalobcov. Poukázali na to, že sa obrátili na súd o ochranu svojho vlastníckeho práva bez ohľadu na ďalšie právne úkony ochrany, smerujúce proti evidentnému porušovaniu práva zo strany žalovaného u správnych orgánov. Nesprávnosti postupu v stavebnom konaní však môžu byť zistené až po ukončení stavby, resp. jej kolaudácii a to už s nezvratnými dôsledkami na ich vlastnícke právo. Majú za to, že aj keď samotné správne konania nie sú predmetom konania v tejto veci, poukazujú na to, že dotknuté stavebné orgány nereagujú na výzvy k náprave, štátny stavebný dohľad z úrovne prvostupňového i druhostupňového stavebného úradu nebol vykonávaný podľa platného práva a nebol ani ukončený. Majú preto za to, že stav ochrany ich práva je akútne ohrozený a hrozí mu bezprostredná ujma na majetku konaním žalovaného, čo odôvodňuje nariadenie predbežného opatrenia. Majú za to, že navrhovaným nariadením predbežného opatrenia nebude rozhodnuté vo veci samej s konečným stavom, keďže žalobcovia vo veci samej navrhujú, aby presahujúcu časť strešnej konštrukcie nad ich pozemok žalovaný odstránil. Predbežné opatrenie bude takto iba opatrením predbežným bez rozhodovania o právach vo veci samej.

K odvolaniu sa vyjadril žalovaný. Tento uviedol, že jeho stavba je realizovaná v súlade so stavebným povolením a projektovou dokumentáciou. Realizácia stavby bola kontrolovaná v rámci štátneho stavebného dohľadu stavebným úradom, ako aj Slovenskou stavebnou inšpekciou. Táto po vykonaní dohľadu z podnetu žalobcov rozhodla o uložení pokuty vo výške 100,-eur za neohlásené drobné zmeny (nerealizácia strešných okien zo strany žalobcov, otočené schodisko), ktoré sa bežne riešia pri kolaudácii a realizácia stavby nebola pozastavená a presah strechy ktorý je podľa žalobcov protiprávny v rozsahu 1,7 m je v skutočnosti len 0,4 m nad ich pozemkom a je v zmysle vyjadrenia stavebným úradom v súlade so zákonom (presah starej strechy bol 0,5 m a tento stav trval 50 rokov). Uviedol, že dažďová voda zo strechy jeho domu nesteká na pozemok žalobcov, keďže celý dom je opatrený okapom a voda je odvedená mimo pozemku žalobcov. Má teda za to, že žalobcov žiadnym spôsobom neobmedzuje a neporušuje ich vlastnícke práva.

Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa postupom podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa rozhodol správne, ak zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, keďže k jeho nariadeniu neboli splnené zákonné podmienky, aj keď odvolací súd k takémuto záveru dospel čiastočne na základe iných dôvodov ako súd prvého stupňa.

Z obsahu spisu vyplýva, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný v rámci konania vo veci samej. Za takejto situácie je jednou z podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia popri všeobecných podmienkach vyplývajúcich z ust. § 74 O.s.p. a § 102 ods. 1 O.s.p. aj podmienka určitého vzájomného súladu medzi petítom žaloby vo veci samej a obsahom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade takýto súlad nie je preukázaný. Z petitu žaloby vo veci samej totiž vyplýva, že žalobcovia uplatnili nárok na uloženie povinnosti zdržať sa stavebnej činnosti žalovaným v časti zasahujúcej nad ich pozemok a v rovnakom rozsahu bol uplatnený aj odstraňovací nárok ohľadne strechy. V rozpore s tým je však v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uplatňovaný nárok na uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa stavebnej činnosti v celom rozsahu stavby, teda aj nad rámec konania vo veci samej, v rámci ktorej je nárok obmedzený iba na rozsah v ktorom stavba žalovaného zasahuje do pozemku žalobcov. Za takejto situácie takto formulovaný návrh na nariadenie predbežného opatrenia stráca charakter dočasnosti v rámci úpravy vzťahov medzi účastníkmi nevyhnutne potrebnej ešte do doby konečného rozhodnutia vo veci samej, keďže prekračuje jeho rámec.

Návrh na nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom sa žalobcovia domáhajú uloženia povinnosti pozastaviť akúkoľvek činnosť na rodinnom dome žalovaného, navyše presahuje rámec ich aktívnej legitímácie v rámci ochrany svojho vlastníckeho práva, keďže nie všetka činnosť na stavbe rodinného domu ohrozuje ich vlastnícke právo. Ďalší dôvod pre zamietnutie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vidí odvolací súd v tom, že z obsahu spisu vyplýva, že k tvrdeným zásahom zo strany žalovaného do vlastníctva žalobcov už malo dôjsť a to nesprávnym umiestnením stavby (posunom smerom do pozemku žalobcov), ako aj zriadením strechy, ktorá v neprípustnej miere má presahovať do ich pozemku. Takto vzniknutú situáciu teda už aj v prípade preukázania jej pravdivosti možno riešiť iba odstraňovacím nárokom a nie nárokom na uloženie povinnosti zdržať sa konania. Takto popísaný skutkový stav totiž už nepredstavuje hrozbu zásahu, ale preukazuje situáciu, v ktorej k uvedenému zásahu už došlo a za takejto situácie by výrok, ktorým by žalovanému bolo uložené zdržať sa ďalšej stavebnej činnosti už nemohol zabrániť tvrdeným zásahom, ktoré už nastali. Žalobcovia v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia neuviedli žiadne skutočnosti, z ktorých by malo vyplývať, že ďalšou stavebnou činnosťou žalovaného hrozí nejaký nový zásah do ich vlastníckeho práva popri zásahu, ktorý už bol vykonaný. Takto ustálený skutkový stav teda odôvodňuje záver o tom, že tu nie sú splnené podmienky pre aplikáciu procesného inštitútu predbežného opatrenia.

K dôvodom prvostupňového uznesenia odvolací súd dodáva, že inštitút predbežného opatrenia je procesným inštitútom, ktorým má byť poskytnutá ochrana ohrozeného práva a teda prostredníctvom neho nemožno riešiť akékoľvek porušenie povinnosti stavebníka, ktoré mu vyplýva zo stavebného povolenia. Toto totiž patrí do právomoci správnych orgánov.

S poukazom na tieto dôvody odvolací súd uznesenie súdu 1.stupňa podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Týmto procesným rozhodnutím nedochádza k žiadnemu prejudikovaniu konečného rozhodnutia vo veci samej, o ktorom súd prvého stupňa rozhodne po vykonaní dokazovania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.